

§ 6 af nærværende Lovudkast, der gaaer ud paa, at disse Heste, hvorom der er Tale, skulde leveres Distrikterne uden Betaling, at de skulde taxeres, og endvidere til § 11, hvor der er en Bestemmelse om, at de vedkommende Distrikter for Fremtiden ikke maae sælge Hestene, da forekommer det mig, at her ere aldeles bestemte Regler foreskrevne, som nok ville klare dette Forhold engang i sin Tid. Det vil jo gaae hermed saaledes som det i Almindelighed gaaer med dette Slags Ting, at Hestene blive overleverede Distrikterne til Eiendom, men saaledes, at de i sin Tid ere nødt til at tilbagelevere Heste af en lignende Besskaffenhed eller tilsvare den Taxationssum, som den dem overleverede Hest er taxeret for. Havde Forordningen af 1774 indeholdt saa nøiagtige og bestemte Regler, som findes i det nærværende Lovudkast, da troer jeg virkelig ikke, at der kunde opstaae nogen Uklarhed efter den Forordning, som jeg vel ikke troer finder Sted, men jeg veed, at der er flere af det ærede Things Medlemmer, som derom nære en anden Mening. — Der er af den ærede 6te Landstingsmand for 6te Kreds (Holberg) yttret, at han ikke kunde indsee, hvorfor disse Heste, naar de alene skulde overleveres til Foderverten til Underholdning, skulde blive daarligen behandlede. Jeg synes, at det ligger ligefrem i Sagens Natur; man behøver kun at kjende Mennesker meget lidet for at vide, at Interessen er en vigtig Driveffjeder i de menneskelige Handlinger. Naar Foderverten ikke har Hesten paa anden Maade end til Foder, saa at han kan bruge den, skalte og valte med den, som han vil, uden at han skal tilsvare Hesten, da vil Interessen ikke i den Grad være bunden til at pleie og sørge for denne Hest med den tilbørlige Omhu og Opmærksomhed, som naar han skal tilsvare en ny Hest, dersom der tilstøder den Noget og dette falder ham til Last; det er ganske klart. Vel har den ærede Landstingsmand meent, at man kan ligesaagodt holde et vaagent Die med det Ene som det Andet. Ja vel kan man ligesaa godt holde et vaagent Die med det Ene som med det Andet; men her kommer Befostningen til, og det er denne, jeg vil lægge det ærede Things Medlemmer paa Hjerte. Da vil Krigsbestyrelsen blive

nødt til at holde et Tilsyn, der vil være af et ganske andet Omfang, end det er fornødent naar Udrederen selv skal tilsvare Hesten; det er just denne Befostning, der gjør, at man ikke kan gaae ind paa Forslaget saaledes som det er stillet. Den ærede 2den Landstingsmand for 5te Kreds (Steffensen) har vel sagt, at denne Befostning kan man ikke tage i Betragtning. Jeg troer virkelig, at dette er en vrang Anskuelse; jeg troer ikke, at det skal kunne siges, at Harkornsbrugerne staae i et aldeles modsat Forhold til de andre Statsborgere. Vi skulde søge at faae Sagen ordnet paa en saadan Maade, at den ikke koster mere end høist nødvendigt, uden derfor at lægge større Byrder paa den ene Klasse af Statsborgere end paa de andre. Det er det, som man har søgt at opnaae i selve Udcastet, og de, som troe, at man sat for liden en Sum til Godtgjørelser, er det klart kunne vedtage det Forslag til § 8, hvorved Summen bliver forhoiet; da vil ogsaa den Bemærkning, at denne Byrde træffer Udrederne i høj Grad, naar de kun faae 20 Rbd. og skulde give 24 Rbd. for en Hests Underhold, falde bort, og de ærede Forslagsstillere ville saaledes maaskee kunne finde sig tilfredsstillende, naar Forslaget om de 24 Rbd. gaaer igjennem. Der er af den ærede 4de Landstingsmand for 6te Kreds (Skolef. Sørensen), talt om, at jeg skulde have sagt, at i Fremtiden vilde Chicanerier ophøre. Dette troer jeg ikke, at jeg har sagt, jeg har kun sagt, at disse Chicanerier ikke have fundet Sted i større Grad end hvad der med Hensyn til lignende menneskelige Forhold maae finde Sted, og forsaavidt der af flere ærede Medlemmer er berørt et enkelt Tilfælde, da forekommer det mig virkelig ikke, at det vedrører den nærværende Sag; thi det stod jo i de Vedkommendes Magt at faae deres Klager, hvis de vare grundede, i sin Tid afhjulpne. Naar den samme ærede Landstingsmand har meent, at just ved at antage dette Forslag vilde man sikke sig mere, at Loven skulde gaae igjennem, da forekommer det mig, at denne Trudsel, som deri synes at være indeholdt, ikke er rigtig at anvende. Vi skulde her vedtage, hvad vi finde rigtigt, uden at see til Høire eller Venstre; finder man, at det er rigtigt,